

НУТРИТИВНЕ ИЗЈАВЕ И УСЛОВИ КОЈИ СЕ НА ЊИХ ПРИМЕЊУЈУ**МАЛА ЕНЕРГЕТСКА ВРЕДНОСТ**

Изјава да нека храна има малу енергетску вредност и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 40 kcal (170 kJ) / 100 g у чврстом стању или више од 20 kcal (80 kJ) / 100 ml у течном стању. За стоне заслађиваче примењује се ограничење од 4 kcal (17 kJ) / порцији са својствима заслађивања истоветнима 6 g сахарозе (отприлике 1 кафена кашичица сахарозе).

СМАЊЕНА ЕНЕРГЕТСКА ВРЕДНОСТ

Изјава да је нека храна смањене енергетске вредности и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити само ако је енергетска вредност у односу на истоветну или сродну храну уобичајеног састава смањена најмање за 30%, са назнаком својства / својстава које / која утичу на смањење укупне енергетске вредности те хране.

БЕЗ ЕНЕРГЕТСКЕ ВРЕДНОСТИ

Изјава да је нека храна без енергетске вредности и свака тврдња за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 4 kcal (17 kJ) / 100 ml. За стоне заслађиваче примењује се ограничење од 0,4 kcal (1,7 kJ) / порцији са својствима заслађивања истоветнима 6 g сахарозе (отприлике 1 кафена кашичица сахарозе).

МАЛА КОЛИЧИНА МАСТИ

Изјава да нека храна има малу количину масти и свака тврдња за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 3 g масти на 100 g у чврстом стању или више од 1,5 g масти на 100 ml у течном стању (1,8 g масти на 100 ml за делимично обрано млеко).

БЕЗ МАСТИ

Изјава да је нека храна без масти и свака тврдња за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 0,5 g масти на 100 g или на 100 ml. Међутим, забрањују се изјаве изражене као „x% без масти“.

МАЛА КОЛИЧИНА ЗАСИЋЕНИХ МАСТИ

Изјава да нека храна има малу количину засићених масти и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако збир засићених масних киселина и транс-масних киселина у том производу не прелази 1,5 g на 100 g у чврстом стању или 0,75 g/100 ml у течном стању, а ни у једном случају збир засићених масних киселина и транс-масних киселина не сме давати више од 10% енергије.

БЕЗ ЗАСИЋЕНИХ МАСТИ

Изјава да је нека храна без засићених масти и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако збир засићених масних киселина и транс-масних киселина не прелази 0,1 g засићених масних киселина на 100 g или 100 ml.

МАЛА КОЛИЧИНА ШЕЋЕРА

Изјава да нека храна има малу количину шећера и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 5 g шећера на 100 g у чврстом стању или не садржи више од 2,5 g шећера на 100 ml у течном стању.

БЕЗ ШЕЋЕРА

Изјава да је нека храна без шећера и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити уколико тај производ не садржи више од 0,5 g шећера на 100 g или на 100 ml.

БЕЗ ДОДАТОГ ШЕЋЕРА

Изјава да је нека храна без додатог шећера и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи никакве додате моносахариде ни дисахариде нити било какву другу храну која се користи због својих својстава заслађивања. Ако су шећери природно присутни у тој храни, на ознаци се мора појавити и следећа назнака: „САДРЖИ ПРИРОДНО ПРИСУТНЕ ШЕЋЕРЕ“.

СА МАЛОМ КОЛИЧИНОМ НАТРИЈУМА/СОЛИ

Изјава да нека храна има малу количину натријума/соли и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 0,12 g натријума или еквивалентну вредност за со на 100 g или на 100 ml (натријум x 2,5 = со). За воде, осим природних минералних вода које се уређене посебним прописом та вредност не би смела прелазити 2 mg натријума на 100 ml.

СА ВРЛО МАЛОМ КОЛИЧИНОМ НАТРИЈУМА/СОЛИ

Изјава да нека храна има врло малу количину натријума/соли и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 0,04 g натријума или еквивалентну вредност за со на 100 g или на 100 ml (натријум x 2,5 = со). Та изјава се не сме користити за природне минералне воде нити за друге воде за пиће.

БЕЗ НАТРИЈУМА ИЛИ БЕЗ СОЛИ

Изјава да је нека храна без натријума/соли и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи више од 0,005 g натријума или еквивалентну вредност за со на 100 g (натријум x 2,5 = со).

БЕЗ ДОДАТОГ НАТРИЈУМА/СОЛИ

Изјава да је нека храна без додатог натријума/соли и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ не садржи никакав додати натријум / со или неки други састојак који садржи додати натријум / со и уколико производ не садржи више од 0,12 g натријума или еквивалентну вредност за со на 100 g или на 100 ml (натријум x 2,5 = со).

ИЗВОР ВЛАКАНА

Изјава да је нека храна извор влакана и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ садржи најмање 3 g влакана на 100 g или најмање 1,5 g влакана на 100 kcal.

БОГАТА ВЛАКНИМА

Изјава да је нека храна богата влакнима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача (нпр. „висок садржај влакана“), може се стављати само ако тај производ садржи најмање 6 g влакана на 100 g или најмање 3 g влакана на 100 kcal.

ИЗВОР ПРОТЕИНА

Изјава да је нека храна извор протеина и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако најмање 12% енергетске вредности неке хране потиче од протеина.

БОГАТА ПРОТЕИНИМА

Изјава да је нека храна богата протеинима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача (нпр. „висок садржај протеина“), може се стављати само ако најмање 20% енергетске вредности неке хране потиче од протеина.

ИЗВОР (НАЗИВ ВИТАМИНА) И/ИЛИ (НАЗИВ МИНЕРАЛА)

Изјава да је нека храна извор витамина и/или минерала и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ садржи најмање значајну количину која је дефинисана у пропису који ближе уређује област декларисања, означавања и рекламирања хране.

БОГАТА (НАЗИВ ВИТАМИНА) И/ИЛИ (НАЗИВ МИНЕРАЛА)

Изјава да је нека храна богата витаминима и/или минералима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ садржи најмање двоструку количину „извора (НАЗИВ ВИТАМИНА) и/или (НАЗИВ МИНЕРАЛА)“.

САДРЖИ (НАЗИВ ХРАНЉИВЕ МАТЕРИЈЕ ИЛИ ДРУГЕ СУПСТАНЦЕ)

Изјава да нека храна садржи хранљиву материју или другу супстанцу за коју овим правилником нису прописани специфични услови и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако је тај производ у складу са свим одредбама овог правилника које се могу применити, а посебно с чланом 5. овог правилника за витамине и минерале примењују се услови изјаве „извор ...“.

ПОВЕЋАНА КОЛИЧИНА (НАЗИВ ХРАНЉИВЕ МАТЕРИЈЕ)

Изјава да је количина једне или више хранљивих материја, осим витамина и минерала, повећана и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ испуњава услове за изјаву „извор“ и само ако то повећање количине износи најмање 30% у односу на истоврсне производе.

СМАЊЕНА КОЛИЧИНА (НАЗИВ ХРАНЉИВЕ МАТЕРИЈЕ)

Изјава да је количина једне или више хранљивих материја смањена и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити само ако то смањење количине износи најмање 30% у односу на сличне производе, осим за микронутријенте за које је прихватљива и разлика од 10% у референтним вредностима утврђеним прописом којим се уређује област декларисања, означавања и рекламирања и за натријум или еквивалентну вредност соли (натријум x 2,5 = со) код којих је прихватљива разлика од 25%.

Изјава: „СМАЊЕНА КОЛИЧИНА ЗАСИЋЕНИХ МАСТИ“ и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити само ако:

1) је збир засићених масних киселина и транс-масних киселина у производу најмање 30% нижи од збира засићених масних киселина и транс-масних киселина у сличном производу

и

2) ако је садржај транс-масних киселина у производу једнак или мањи него у сличном производу.

Изјава: „СМАЊЕНА КОЛИЧИНА ШЕЋЕРА“ и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се стављати само ако тај производ има исту или мању енергетску вредност од сличног производа.

LIGHT (ЛАГАНО)

Изјава да је неки производ „light“ (лагано) и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, следи исте услове као што су услови утврђени за појам „смањена количина...“. Ту изјаву мора да прати и назнака једне или више карактеристика које дају храни то својство „light“ (нпр. „смањена количина шећера / масти“).

ПРИРОДНА/ПРИРОДНО

Када нека храна природно испуњава услове утврђене у овом прилогу за употребу нутритивних изјава, може се користити појам „природна / природно“ као префикс изјаве.

ИЗВОР ОМЕГА-3 МАСНИХ КИСЕЛИНА

Изјава да је нека храна извор омега-3 масних киселина и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити само ако производ садржи најмање 0,3 г алфа – линоленске киселине на 100 г и на 100 kcal или најмање 40 мг збирне количине еикозапентаенске и докозахексаенске киселине на 100 г и на 100 kcal.

БОГАТА ОМЕГА-3 МАСНИМ КИСЕЛИНАМА

Изјава да је нека храна богата омега-3 масним киселинама и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити само ако производ садржи најмање 0,6 г алфа-линоленске киселине на 100 г и на 100 kcal или најмање 80 мг збирне количине еикозапентаенске и докозахексаенске киселине на 100 г и на 100 kcal.

БОГАТО МОНОНЕЗАСИЋЕНИМ МАСТИМА

Изјава да је нека храна богата мононезасићеним мастима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити уколико најмање 45% од укупних количина масних киселина присутних у производу потиче од мононезасићених масних киселина, под условом да мононезасићене масне киселине осигуравају више од 20% енергетске вредности производа.

БОГАТО ПОЛИНЕЗАСИЋЕНИМ МАСТИМА

Изјава да је нека храна богата полинезасићеним мастима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити уколико најмање 45% од укупне количине масних киселина присутних у производу потиче од полинезасићених масних киселина, под условом да полинезасићене масне киселине осигуравају више од 20% енергетске вредности производа.

БОГАТО НЕЗАСИЋЕНИМ МАСТИМА

Изјава да је нека храна богата незасићеним мастима и свака изјава за коју је вероватно да има исто значење за потрошача, може се наводити уколико најмање 70% од укупне количине масних киселина присутних у производу потиче од незасићених масних киселина, под условом да незасићене масне киселине осигуравају више од 20% енергетске вредности производа.